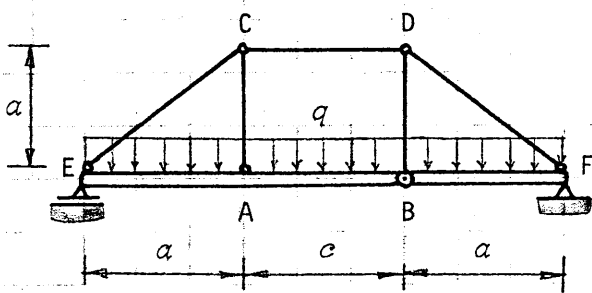
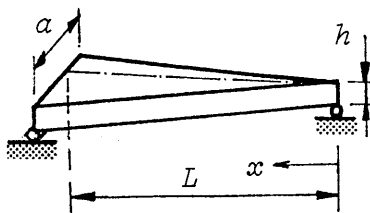

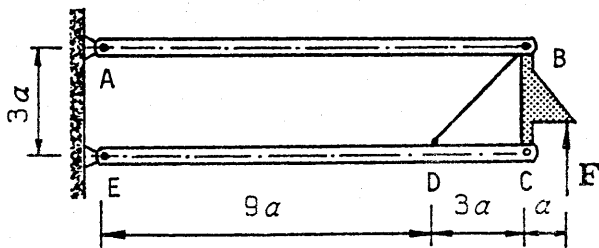
1. Kuvan jyrää, jonka paino $3,0 \text{ kN}$ ja ulkohalkaisija 600 mm , työnnetään nurmikolla. Jyrä pysähtyy kohdattuun kovan 50 mm korkean esteen. Laske tarvittava voima F , kun jyrä a) työnnetään tai b) vedetään hitaasti esteen yli. Kitkaa ja vierinvastusta ei oteta huomioon.

2. Kuvan kävelysiltarakenteen palkissa on kitkaton nivel kohdassa B. Sillalla on tasainen tungoskuormitus q . Määritä sillan kanteen kiinnitetyn pystysauvan AC rasius. Kaikki nivelet oletetaan kitkattomiksi ja omaa painoa ei oteta huomioon.

3. Palkin poikkileikkauksen korkeus on vakio h , mutta poikkileikkauksen leveys muuttuu lineaarisesti arvosta 0 arvoon a . Palkkia kuormittaa sen oma paino. Materiaalin massan tiheys on vakio ρ . Määritä palkin taivutusmomentin maksimiarvo ja kohta, jossa se esiintyy.

4. Määritä kuvan rakenteen venymättömän köyden BD rasius käyttämällä virtuaalisen työn lausetta. Niveleiden kitkaa ja rakennesien omaa painoa ei oteta huomioon.

KÄÄNNÄ!

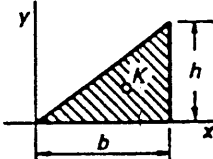
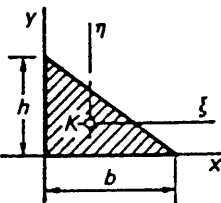
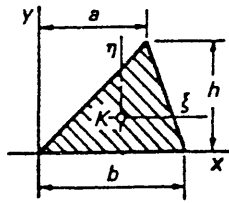
STATIIKAN PERUSTEET

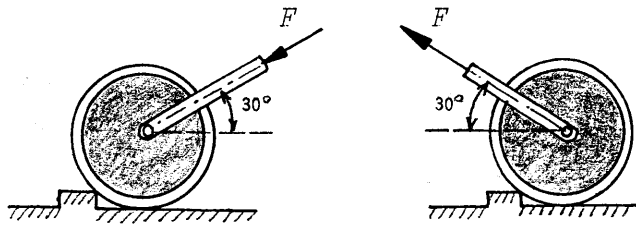
5. Valitse oheisista vaihtoehdoista se yksi, jota pidät parhaimpana:

- (1) Voimasysteemin dynamin saa sellaisenaan siirtää jäykän kappaleen pisteestä toiseen.
- (2) Isostaattisessa ristikossa on aina yhtä monta sauvaa ja niveltä.
- (3) Liikekitkeroin on aina suurempi kuin täysin kehittyneen lepokitkan kitkeroin.
- (4) Jäykkä kappale tasossa on aina tasapainossa, jos se on tuettu kolmen arvoisesti.
- (5) Palkin taivutusmomentti on positiivinen, jos se pyrkii venyttämään palkin positiivisen (y-akselin positiivisen) puolen säikeitä.
- (6) Palkin tasaisen kuormituksen alueella taivutusmomenttipinnan reunakäyrä on suora (lineaarinen).

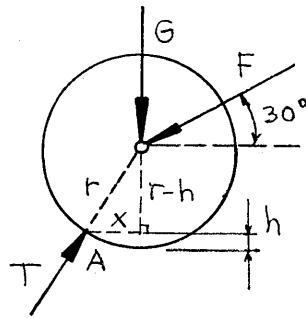
Oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, väärästä -1 pisteen ja vastaamattomuudesta nollan.

Tasopintojen pintakeskiö

	Kuvion nimi	Kuvio	Pinta-ala pintakeskiö
1	Suorakulmainen kolmio		$A = bh/2$ $x_0 = 2b/3$ $y_0 = h/3$
2	Suorakulmainen kolmio		$A = bh/2$ $x_0 = b/3$ $y_0 = h/3$
3	Kolmio		$A = bh/2$ $x_0 = (a+b)/3$ $y_0 = h/3$

Kuvan jyrää, jonka paino 3,0 kN ja ulkohalkaisija 600 mm, työnnetään nurmikolla. Jyrä pysähtyy kohdattuun kovan 50 mm korkean esteen. Laske tarvittava voima F , kun jyrä a) työnnetään tai b) vedetään hitaasti esteen yli. Kitkaa ja vierinvastusta ei oteta huomioon.

Järf. (kN, mm)

$$r = 300, \quad h = 50$$

$$x = \sqrt{r^2 - (r-h)^2} \approx 165$$

a) Jyrää työnnetään:

$$\textcircled{A} +F \cos 30^\circ (r-h) - F \sin 30^\circ \cdot x - Gx = 0$$

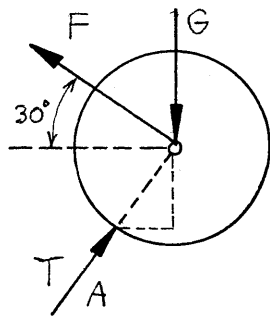
$$\Rightarrow F = \frac{Gx}{(r-h) \cos 30^\circ - x \sin 30^\circ} \approx 3,69 \text{ kN} \leftarrow$$

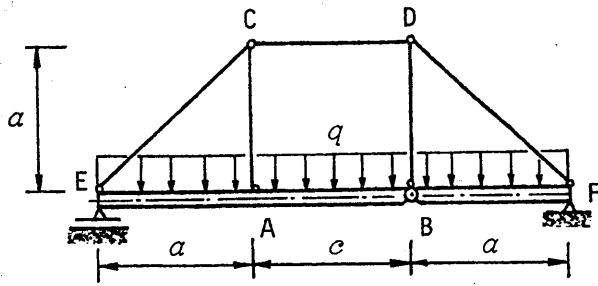
b) Jyrää vedetään:

$$\textcircled{A} +F \cos 30^\circ (r-h) + F \sin 30^\circ \cdot x - Gx = 0$$

$$\Rightarrow F = \frac{Gx}{(r-h) \cos 30^\circ + x \sin 30^\circ} \approx 1,66 \text{ kN} \leftarrow$$

Kannattaa vetää!

Kuvan kävelysiltarakenteen palkissa on kitkaton nivel kohdassa B. Sillalla on tasainen tungoskuormitus q . Määritä sillan kanteen kiinnitetyn pystysauvan AC rasitus. Kaikki nivelet oletetaan kitkattomiksi ja omaa painoa ei oteta huomioon.

Koko rakenne:

$$\uparrow E_y = F_y = \frac{1}{2} q(2a+c)$$

Leikattu osarakenne:

$$\circlearrowleft (B) + F_y \cdot a + S_{DC} \cdot a - q \cdot a \cdot \frac{a}{2} = 0$$

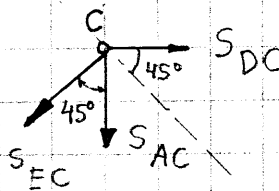
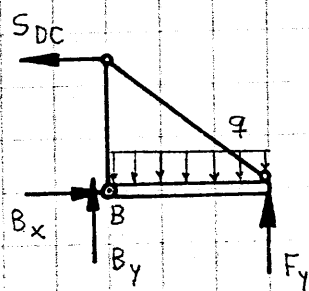
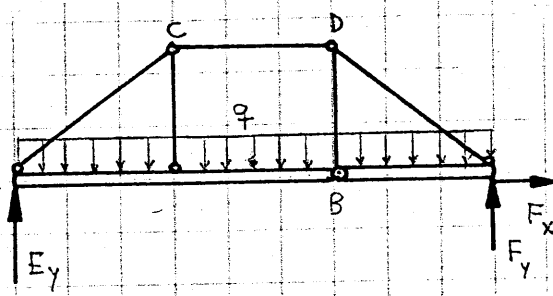
$$\Rightarrow S_{DC} = \frac{qa}{2} - \frac{1}{2} q(2a+c)$$

$$\Rightarrow S_{DC} = -\frac{1}{2} q(a+c)$$

Nivelen C vk-kuva:

$$\searrow + S_{DC} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} + S_{AC} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} = 0$$

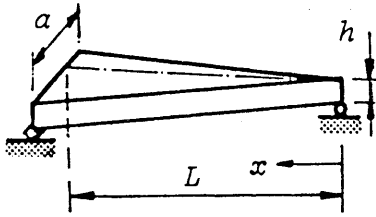
$$\Rightarrow S_{AC} = -S_{DC} = +\frac{1}{2} q(a+c)$$

ESIMERKKI:

Kuvan poikkileikkaukseltaan muuttuvaa palkkia kuormittaa sen oma painovoima. Palkki on vaakasuora ja sen tiheys on ρ . Määritä palkin leikkausvoiman $Q(x)$ ja taivutusmomentin $M_t(x)$ lausekkeet sekä laske taivutusmomentin maksimiarvo ja kohta, jossa se esiintyy.

RATKAISU:

$$\uparrow +T \cdot L - G \cdot \frac{L}{3} = 0$$

$$\Rightarrow T = G/3$$

$$G = \frac{1}{2} \rho g a h L$$

$$x_0 = L/3$$

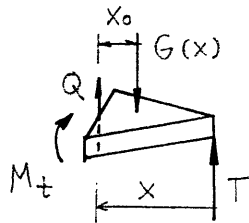
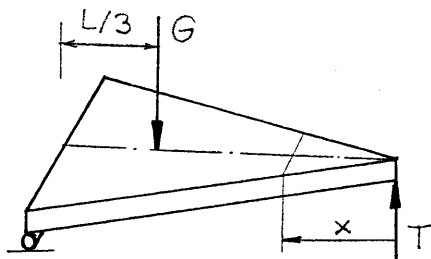
$$G(x) = \frac{1}{2} \rho g \left(\frac{a}{L} x\right) x h$$

$$\Rightarrow G(x) = \frac{1}{2} \rho g \frac{a h x^2}{L} = \left(\frac{x}{L}\right)^2 G$$

$$Q(x) = -T + G = \frac{G}{3} \left[3 \left(\frac{x}{L}\right)^2 - 1\right] \triangleleft$$

$$\Rightarrow M_t(x) = +T \cdot x - G(x) \cdot \frac{x}{3}$$

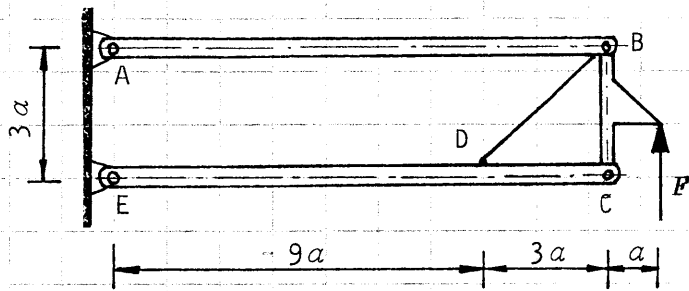
$$\Rightarrow M_t(x) = \frac{x}{3} \left[1 - \left(\frac{x}{L}\right)^2\right] G \triangleleft$$

Taivutusmomentin ääriarvo kohta: $Q(x_1) = 0$

$$\Rightarrow 3 \left(\frac{x}{L}\right)^2 - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{\sqrt{3}} L \triangleleft$$

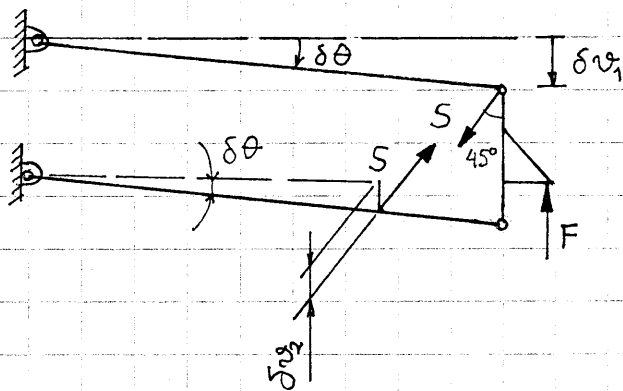
$$\Rightarrow M_{t \max} = M_t(x=x_1) = \frac{1}{3\sqrt{3}} \left[1 - \frac{1}{3}\right] G = \frac{2}{9\sqrt{3}} GL \triangleleft$$

13-16

Määritä kuvan rakenteen köyden BD rasitus virtuaalisen työn periaatteella. Nivelten kitkaa ja omaa painoa ei oteta huomioon.

Annetaan pieni virtuaalinen rotaatio $\delta\theta$

$$\Rightarrow \delta v_1 = 12a \delta\theta$$

$$\delta v_2 = 9a \delta\theta$$

$$\begin{aligned} \delta W &= -F \delta v_1 + S \cos 45^\circ \delta v_1 - S \cos 45^\circ \delta v_2 \\ &= (-F \cdot 12a + S \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} 12a - S \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 9a) \delta\theta \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \delta W = (-12Fa + 3 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} Sa) \delta\theta = 0 \quad \forall \delta\theta$$

$$\Rightarrow -12Fa + \frac{3}{\sqrt{2}} Sa = 0$$

$$\Rightarrow S = 4\sqrt{2} F \approx 5,66 F$$

/.

